

SRBIJA MORA DA MEŃA KRIVICHNI ZAKONIK VEZAN ZA NASILJE NAD ŽENAMA I U PORODICI

Батине трпело 9.300 немоћних

Биће уведена нова дела - прогањање и сексуално узнемиравање

■ В. Ц. Спасојевић

ЧАК 9.300 жена и деце биле су прошле године жртве породичног насиља. Лане је убијено 29, а ове године 40 жена. Зато је Србија, која је пре десетак дана у парламенту ратификовала Конвенцију Савета Европе о спречавању насиља над женама и у породици, једана од осам земаља које су то урадиле.

Својим потписом у Народној скупштини посланици ће данас озваничити почетак регионалне кампање за примену те конвенције под називом „Потписујем“. Када конвенција, познату као Истанбулска, ратификују још две државе, она ће и формално почети да се примењује. Тада ће наша земља морати да мења Кри-

један од организатора кампање, током 2011. око 420 жена и њихове деце било је смештено у 11 сигурних кућа. Осамдесет одсто жртва код нас одустане од гоњења силоваатеља. Занимљиво је и да су судови овде издали тек 79 налога за исеље-

њем завршава се обуставом или одустајањем тужнице.

- Истанбулска конвенција захтева увођење кривичног дела прогањања, које и ми већ годинама предлажемо. Последњих година било је неколико случајева прогањања који су завршени смртним исходом. Тако су родитељи једне девојке у Зајечару дуго пријављивали полицији да неки момак уходи њихову ћерку, али без резултата. На крају се момак преко терасе попео у њену собу и убио је - каже Вања Мачановић, адвокат Аутономног женског центра.

И девојка коју је познаник заклао испред школе у Сремској Митровици такође је била жртва прогањања, баш као и две девојке убијене непосредно после убиства Ксеније Пајчин. Инспирисан тим злочиним из страсти, младић је своју симпатију, коју је буквално уходио,

заједно с другарицом намамно у кола и убио их.

- За прогањање би требало да одговара свако онај ко истрајно прати или уходи особу или на други начин (мејловима, СМС или порукама преко трећих лица) код ње изазива страх, тескобу и тера је да ремети устаљени начин живота (мора да се крије, мења телефонски број, адресу...). За дело је небитно да ли се особе познају или не, као и да ли су биле у некој вези. У Србији је све више непознатих људи који се уфиксирају на некога и то немате коме да пријавите - објашњава Мачановићева.

По садашњим прописима, ово је могуће процесуирати само као дело угрожавања сигурности, али је врло тешко доказиво и при том кад већ дође до тога да је неком живот у опасности, може да буде прекасно.

Што се тиче силовања, у Кривичном законнику постоји услов да се дело може третирати као силовање само ако жртва пружа отпор. Европски суд за људска права и Конвенција Савета Европе изричито инсистирају да се ова дефиниција промени, јер жене често не пружају никакав отпор из страха да не прођу још горе и не буду убијене. Зато ће се убудуће као силовање третирати сваки чин пенетрације, без обзира на средство, ако је жртва изговорила „не“ или показала да га не жели. ■

КРИЗНИ ЦЕНТАР

СА Истанбулском конвенцијом Србија би требало да добије и кризни центар за жртве силовања, где би на једном месту реаговали лекари, психолози, правна помоћ, а полиција би узимала доказе. Тиме би се, по речима Вање Мачановић, спречила додатна виктимизација жртва. Јер жена данас мора на више места да даје изјаву, чиме поново пролази кроз пакао.

вични законик и увела нека нова дела као што су прогањање или сексуално узнемиравање, док ће законске дефиниције силовања и породичног насиља бити промењене.

Према подацима Аутономног женског центра, који је

ње насилника, и то у поступцима који трају између два месеца и шест месеци, док је у Аустрији тај број већи од 7.000 годишње! Притом, до сада је поднето само пет тужби за исељење насилника. Сваки трећи поступак пред тужо-